

KASVUA LUOVALLE ALALLE

Teoston, Suomen Säveltäjien,
Suomen Musiikintekijöiden ja
Suomen Musiikkikustantajien
tavoitteet vaalikaudelle
2023–2027

TEOSTO

suomen
säveltäjät

S U O M E N
MUSIIKIN-
TEKIJÄT

Musiikkikustantajat
MPA Finland

Musiikki on voima, joka tuottaa merkittävää kasvua ja hyvinvointia. Se leviää rajojen yli nopeasti ja ruokkii yhä uusien innovaatioiden syntymistä, työllisyyttä ja koko maan kansainvälistä kilpailukykyä. Musiikki vahvistaa koko yhteiskuntamme kestävyyttä, identiteettiä ja inhimillisen luovuuden kukoistusta. Sivistysvaltiolla on vahva kulttuuripolitiikka, joka edistää osallisuutta ja yhteenkuuluvuutta. Tavoitteenamme on Suomi, jossa musiikilla on entistä suurempi arvo niin yksilölle, yrityksille kuin koko yhteiskunnalle!

TAVOITTEENAMME ON:

- 1** Taiteen ja kulttuurin rahoitus yhteen prosenttiin
- 2** Tekijälle vakaa turvaverkko
- 3** Luovien alojen rakenteet kasvun edellytyksenä
- 4** Reilut ja yhtenäiset pelisäännöt

1. TAITEEN JA KULTTUURIN RAHOITUS YHTEEN PROSENTTIIN

Kulttuurin osuus valtion budjetista on Suomessa viiden heikoimman EU-maan joukossa. Kulttuurialan rahoituksen nostaminen on investointi, joka kohentaa kansantaloutta ja hyvinvointia. Tavoitteena on nostaa luovan alan osuus BKT:stä eurooppalaisen keskiarvon (4,4 %) tasolle. Tämä tarkoittaisi kulttuurin toimialojen kansantaloudelle tuottaman arvonlisän nostamista nykyisestä 6,5 miljardista jopa 9 miljardiin euroon.

A Taiteen ja kulttuurin rahoitus on nostettava valtion talousarviossa yhteen prosenttiin kaikista talousarvion menoista vuoteen 2027 mennessä. Samalla on huolehdittava rahoituksen jatkuvuudesta ja ennustettavuudesta. Mikään toimiala ei voi kasvaa ja uudistua, jos sen täytyy jatkuvasti taistella perusrahoituksestaan.

B Lisäresursoinnissa on huomioitava erityisesti vapaa kenttä. Musiikkialan elpymisen vauhdittamiseksi ja monimuotoisuuden varmistamiseksi resursseja on kanavoitava suoraan ruohonjuuritasolle mm. Musiikin edistämissäätien kautta.

C Yksityisen kopioinnin hyvitys tulee uudistaa ja sen määrä vakiinnuttaa vähintään 11 miljoonaan euroon. Kyseessä on luovan työn tekijöille maksettava korvaus siitä, että jokainen kansalainen saa kopioida teoksia omaan käyttöönsä. Se on myös olennainen osa suomalaista kulttuurin tukijärjestelmää, taiteilijoiden tulonmuodostusta sekä monimuotoista kulttuurituotantoa.

2. TEKIJÄLLE VAKAA TURVAVERKKO

Luovan työn tekijälle tulonmuodostuksen pirstaleisuus aiheuttaa liikaa ongelmia. Sosiaaliturvauudistuksen yhteydessä on otettava erityisen tarkastelun kohteeksi taiteilijoiden ja muiden luovaa työtä tekevien asema. Musiikki on oikeaa työtä ja sen ammattimaisille tekijöille on taattava mahdollisuudet ammattinsa harjoittamiseen.

Sosiaaliturvan on entistä paremmin huomioitava erilaisten toimeentulon muotojen yhdistäminen ja siirtymiset toimeentulon muotojen välillä.

A Erityisen vaikeassa asemassa ovat olleet kulttuurialan freelancerit. He liikkuvat työntekijä- ja yrittäjäkäsitteen välimaastossa, jossa rajanveto aiheuttaa usein hankaluuksia.

Palkkatyön, yrittäjyyden ja muiden tulomuotojen yhteensovittamista on helpotettava. Sosiaaliturva- ja YEL-uudistuksissa on otettava huomioon musiikkialan tekijöiden monimuotoisuus ja kuunneltava alan toimijoita.

B Yrittäjänä, palkansaajana ja apurahalla työskentelevät taiteilijat vakuutetaan tällä hetkellä useamman eläkelain mukaan, minkä vuoksi sosiaali- ja eläketurva jää pirstaleiseksi. Tulee luoda mahdollisuuksia yhdistää vakuutuksia ja vakuuttaa kaikki taiteellinen työ yhden järjestelmän piirissä.

Taiteilijoiden työttömyysturva kaipaa selkeyttä ja yhdenmukaisuutta. Työttömyystilanteessa työvoimapoliittisten edellytysten arvioinnin on tapahduttava yhdenmukaisesti ja ennakoitavasti. TE-toimistojen soveltamisohjeita tulee yhdenmukaistaa ja osaamista musiikkialasta tulee parantaa.

3. LUOVIEN ALOJEN RAKEN- TEET KASVUN EDELLYTYKSENÄ

Luova ala ja erityisesti musiikkiala kärsivät koronapandemiasta ennennäkemättömällä tavalla. Niillä on kuitenkin valtava kasvu-, työllisyys- ja vientipotentiaali, joka on otettava käyttöön kokonaisvaltaisesti, eri ministeriöiden yhteistyönä.

A **Hallituksen on annettava eduskunnalle kulttuuripoliittinen selonteko,** jossa otetaan huomioon laajasti luovia aloja koskevat asiat. Alan kehityksen kannalta on keskeistä, että on yhteinen näkemys niin nykytilasta kuin tulevaisuuden suuntaviivoista, ja prosessiin on osallistettava koko alaa.

B **Kulttuurialan kasvun vauhdittamiseksi on toteutettava kasvuohjelma.** Tämä tarkoittaa elvyttäviä toimia, konkreettisia pilotoiteja ja uudenlaisia rahoitusmalleja. Luovien alojen kasvusopimus tulee laajentaa myös musiikkialalle, jolloin muodostuu julkisen sektorin ja musiikkialan jatkuva dialogi. Alan rahoitusinstrumentteja ja tukijärjestelmiä tulee kehittää siten, että ne vastaavat nykyistä paremmin luovien alojen yritystoiminnan erityispiirteitä ja luovat suotuisat edellytykset sisällöntuotannolle.

C **Luovat alat on tunnistettava osaksi kansantaloutta.** Taide- ja kulttuurialan tilasto- ja tietoperustaa sekä alan vaikuttavuuteen liittyvää tutkimusta on vahvistettava. Jotta luovan alan kasvupotentiaali tunnistetaan, on seurattava luovien alojen kehitystä ja kasvua muiden elinkeinoelämän toimialojen rinnalla.

4. REILUT JA YHTENÄISET PELISÄÄNNÖT

Musiikki tuottaa taloudellista hyötyä lukemattomille toimijoille. Teknologian kehittyessä keskiöön nousevat luovien sisältöjen tekijöille reilut pelisäännöt ja tasavertaiset neuvotteluasetelmat. Vaikka suurin osa sisällöistä jaetaan ketterästi digitaalisilla alustoilla, kyse on omaisuudesta, jota ei voi käyttää ilman asianmukaisia lupia ja korvauksia.

- A** Tekijöiden omaisuudensuojasta on huolehdittava sekä Suomessa että EU-tasolla. Lainsäädännön on tuettava vahvan tekijänoikeuteen ja sopimiseen perustuvaa järjestelmää. Tekijänoikeuden perusperiaatteista on pidettävä kiinni: tekijällä on oltava mahdollisuus määrätä teostensa käytöstä ja saada siitä myös asianmukainen korvaus.
- B** Yhtenäiset pelisäännöt eurooppalaisilla sisältömarkkinoilla. Luovat sisällöt, niiden tekeminen ja kulutus eivät noudata kansallisvaltioiden rajoja. Siksi niihin liittyvässä sääntelyssä on pyrittävä yhdenmukaisuuteen EU:ssa ja erityisesti Pohjoismaissa. Tämä koskee niin tekijänoikeuslakeja kuin esimerkiksi tekijänoikeusrikosten maksimirangaistuksia.
- C** Myös tekijänoikeustulojen verotusratkaisut on saatettava kilpailukykyiselle tasolle. Vain tällä tavoin voimme taata suomalaisille luovan työn tekijöille tasavertaiset mahdollisuudet yhä kansainvälistyvässä ja teknologisoituvassa toimintaympäristössä.

LISÄTIETOJA

Vappu Aura, viestintä- ja yhteiskuntasuhdejohtaja, Teosto, Puh. 050 560 4450, vappu.aura@teosto.fi

Vappu Verronen, toiminnanjohtaja, Suomen Säveltäjät, Puh. 040 500 5905, vappu.verronen@composers.fi

Kaija Kärkinen, puheenjohtaja, Suomen Musiikintekijät, Puh. 040 0719747, kaija.karkinen@musiikintekijat.fi

Jari Muikku, toiminnanjohtaja, Suomen Musiikkikustantajat, Puh. 040 719 7480, jari.muikku@musiikkikustantajat.fi